

خط مش سیاسی, اقتصادی و اداری حکومت کرزی به ناکامی گراید

بیاد داریم که در مراسم تحلیف آقای کرزی بیانیه ای ایراد و در آن خط مش سیاسی آینده کشور را در پنج بخش توضیح نمود که صلح و آشتی ملی, تامین امنیت مردم, مبارزه با فساد, برنامه های انکشاف اقتصادی به کمک همکاری بین المللی و توضیح سیاست خارجی کشور بود. که در هیچ یک از این برنامه ها حکومت آقای کرزی نتنها کدام دست آوردی دارد بل وضع کشور در بخش های متذکره بدتر گردیده است. چون روند انتخابات در این روز ها در جامعه ما خیلی داغ است و همه صاحب نظران و دانشمندان در انتخابات آینده کشور تبصره های دارند ولی در مسایل اقتصادی کشور کمتر صحبت میشود و امید وارم که دانشمندان, آگاهان سیاسی و متخصصین اقتصادی بخصوص در این مقطع زمانی که قوای جامعه جهانی کشور را یکی بعد دیگر ترک میگویند و با بیرون رفت قوای خارجی از کشور بخصوص اثرات منفی و طرق جلوگیری از آن توسط نظریات و پیشنهاداتی ارائه و آنرا در رسانه های کشور بشکل تبصره, نوشته ها و یا مباحثات به سمع و طنداران کشور میرسانند و بخصوص اثرات منفی که در بخش مصروفیت و اشتغالزائی, کند شدن سرمایه گذاری, افزایش تضاد های قومی, تشدید اختلاف سیاسی, تقویت ساختار های مافیائی, گسترش فساد که این همه یک آینده نا معلوم سیاسی را برای ملت ما بجاه میگزارد به بحث کشیده شود و اینجانب به نوبه خود به حیث یک شهروند کشور که کم و بیش نوشته های در مورد وضع اقتصادی کشور به نشر رسانیده ام و در آینده نیز سعی دارم که در مسایل اقتصادی تا جائی که دانش و تجربه اقتصادی من ایجاب میکند معلوماتی به خدمت و طنداران ارائه کنم ولی در این نوشته صرف از وعده های که جناب آقای کرزی در جریان تحلیف خود به مردم داده بود یا دآور شده و ناکامی حکومت جناب آقای کرزی را بخصوص در مورد فساد اداری کشور به بحث میگیریم.

آقای رئیس جمهور در مورد فساد اداری تاکید نمود که مبارزه با انواع فساد ایجاب یک برنامه وسیع را میکند که مطابق به آن حکومت جدید خود را مکلف میداند که به فرهنگ معافیت و قانون شکنی هرچه زودتر خاتمه داده و مامورین بلند پایه دولتی که

از صلاحیت خود سوء استفاده نموده اند و با فساد های گوناگون ملزم اند شناسائی و به پنجه عدالت سپرده خواهد شد و مزید بر آن اصلاحات وسیع در بخش عدلی شروع و یک مبارزه سرتاسری علیه فساد اداری طرح و در تمام ادارات دولتی به سرعت هر چه تمامتر نافذ خواهد گردید ، از جانب دیگر در روند تقویه ادارات مبارزه با فساد گام های عملی برداشته و در تسریع افزایش صلاحیت ها در ادارات ، و مساعد ساختن امکانات کشف و تحقیق وسیع براه انداخته خواهد شد و ساختن تشکیلات ، اصلاح قوانین و لوایح شامل این پروگرام بود. که در هیچ یک از این مسایل در دوران ریاست جمهوری خود کاری از پیش برده نتوانست و مزید بر آن یک فاصله عمیق بین مردم و دولت را ایجاد نمود .

موجودیت فساد در جامعه افغانستان مانند میکروبی است که در پیکر اجتماعی و اقتصادی کشور صراحت و وروند جامعه را به امراض گوناگون و بدبختی و بیچارگی مصاب ساخته است و این کمبود بزرگ اجتماعی از مشکلات گسترده و بزرگی است که رئیس جمهور آینده کشور توجه جدی نموده فساد اداری را در جمله اولیت کاری خود قرار دهد .

فساد اداری نتنها جامعه افغانستان را به بیچارگی و بدبختی سوق داد بلکه ضعف و ناتوانی اداری حکومت آقای کرزی باعث شد که حتی موسسات خارجی نیز از نارسائی حکومت آقای کرزی سوء استفاده را شروع و به نوبه خود نیز اختلاس و روش های غیر مشروع را به اوج خود برسانند و قرار گزارش وزارت مالیه افغانستان در سال 2009 جامعه جهانی به مبلغ 32 میلیارد دالر کمک نمود و حال که سال عیسوی 2013 روبرو پایان است مقدار کمک های جامعه جهانی افزایش نمود که نسبت نبود یک ارقام دقیق احصائیوی این کمک ها را به 40 میلیارد دالرتخمین میزنند که قسمت زیاد این مبالغ بزرگ حیف و میل شد و از سوی دیگر کمپنی های قراردادی که از جانب کشورهای کمک دهنده به افغانستان سرا زیرگردید نسبت نبود ظرفیت اداری و تخصصی درکشورما این مبالغ هنگفت کمک های مالی در اختیار موسسات خارجی گذاشتند و موسسات خارجی ویا به اصطلاح کمپنی های قراردادی خارجی روش های بخصوص خود را تعقیب نموده و هیچگاه به یک مرجع اداری در افغانستان احساس مسئولیت نکردند در تطبیق پروگرام های انکشافی بطور خودسرانه از جانب این موسسات مجهول طرح و تطبیق میشد و امتیاز اخذ قرارداد پروژه ها توسط همین موسسات چندین بار فروش میشد و بعد از اخذ فیصدی مفاد قراردادهای متذکره با یک هزینه خوردرتر بالاخره به شرکت های افغان واگزار میگرددید و در این مورد باز هم مقامات بلند پایه دولتی حکومت آقای کرزی از اقتدار اداری و سیاسی خویش سوء استفاده نمود و در بدل رشوه سهولت های غیر مشروع را به شرکت های افغان ایجاد می نمود که در اثر آن پروژه ها با کیفیت خیلی پائین تمام ویا نیمه تمام گذاشته شد و

اینکه موسسات خارجی به کدام مرجع حساب دهی داشته و به کدام اداره کشور مکلفیت حسابی داشتند قطعاً معلوم نبود و شکایت مراجع اداری افغانستان در مورد فعالیت های این موسسات که در بخش های مختلف تشبث داشتند توسط نهاد های مدنی و متخصصین کشور بار ها توسط مصاحبه ها و نوشته ها تذکر داده میشد و در رسانه های چاپی به نشر میرسید ولی کشورهای کمک دهنده به این شکایات واقعی نمی گذاشتند به سببی که کمپنی های خارجی درک کرده بودند که حکومت آقای کرزی آنقدر ضعف اداری و بی کفایتی دارد که توان کنترول این پروژه هارا ندارد و مزید بر آن مقامات اداری کرزی در سوء استفاده کمک ها خود شان دخیل و سهیم بودند بنا بر این روش نتوانستند مقامات سیاسی جامعه جهانی را متقاعد سازند که از این پروژه ها درست بازنگری شود و حکومت آقای کرزی در ملاقات های سیاسی متعدد که با سران کشورهای غربی داشت بانیست بطور جدی این نقیضه را در میان می گذاشت و شکایات خود را با مقامات بلند پایه سیاسی جامعه جهانی و بخصوص امریکاه بطور جدی مطرح می کرد که این مسئولیت را درست انجام نداد. ما بخاطر داریم که آقای رمضان بشر دوست که در راس وزرات پلان قرار داشت خواست که خود سری های موسسات خارجی و موسسات آن جی او را بگیرد و این موسسات را وادار سازد که در وزرات پلان آنوقت راجستر و فعالیت های شان تحت اداره و کنترول وزرات پلان در آورده شود که این اقدام آقای بشر دوست با پروتست شدید موسسات خارجی روبرو گردید و با کمال تاسف آقای کرزی نیز نتنها از اقدام آقای رمضان بشر دوست حمایه نکرد بلکه او را روی همین تصمیم وی مجبور به استعفا از پست وزرات پلان نمود.

حال بعد از ده سال امریکاه بالاخره متوجه اشتباهات خود شده و سعی دارد که یک فعالیتها و روش های نامشروع موسسات خود را تحت کنترول آورده و یک موسسه ضد فساد را تاسیس کرد که فعالیت های این موسسات را از یکطرف کنترول و از جانب دیگر فعالیت های گذشته این موسسات را بررسی کند که یک تعداد از این کمپنی ها ملزم شناخته شد و توسط مقامات قضائی امریکاه پی گیری گردید. روی این منظور وزیر دفاع امریکاه آقای رابرت گیتس بتاريخ 21 نومبر در نشست هیلی فکس که در کانادا دایر گردید سوه استفاده های شرکت های قراردادی را برای بار اول تائید نمود و اظهار داشت که حکومت امریکاه از این به بعد تصمیم جدی دارد که کمک های که از جانب امریکاه و کشور های دیگر به افغانستان داده میشود مصارف آنرا کنترول نموده و از سوه استفاده های کمپنی های قراردادی جلوگیری کند. ولی حکومت آقای کرزی تا امروز نتوانست اشخاصی را که به فساد اداری ملزم اند به دستگاه عالی قضائی معرفی کند و ریاست ضد فساد اداری صرف به یک چند نام بسنده نمود که نام عمر زاخیلوال و چند نفر محدود از جانب ریاست ضد فساد اداری تذکر رفت ولی به

عوض اینکه این اشخاص به لوی سانوال معرفی و تحقیق شود این همه هیاهوی بدست فراموشی سپرده شد.

انسداد رشوه در دستگاه اداری در شرایط فعلی در افغانستان در این مدت کوتاه حکومت آقای کرزی وبدون داشتن وسایل مدرن اداری ومتخصصین محاسبوی امکان پذیر نیست ولی بانیست طرقي را جستجو نمود که تا حد امکان از سوه استفاده های پولی ومالی پروژه ها بتدریج جلو گیری شود.

یک وسیله موثر برای رسیدن به این هدف تاسیس یک اداره مرکزی بررسی وکنترول است که با یک سیستم حسابی مدرن مجهز باشد واین اداره مرکزی بطور مستقل بنام ریاست محاسبات ویا دیوان محسبات تاسیس که در راس شعبات این دستگاه کنترول وبررسی اشخاص ورزیده وتحصیل کرده افغان وخارجی که در امور حسابی مدرن تجربه داشته باشد تعیین گردد , متخصصین افغان وخارجی بطور مشترک امور حسابی پروژه را پیش برده ودر تصامیم اداری مشتراکا سهیم باشند وهمچنان در هرپروژه باز سازی نیز یک شعبه محاسبه تشکیل و شعبه نامبرده اعداد وارقام را روزمره جمع آوری وترتیب نموده ودر یک دور معین (هفته وار ویا ماهوار) به اداره مرکزی ریاست محاسبات جهت بررسی وکنترول فرستاده و ارقام محاسبوی ارزیابی شود وریاست محاسبات به نوبه خود بعد از بررسی وتحقیق این ارقام هر سه ماه توسط یک راپور در مورد توسعه و پیشرفت پروژه های باز سازی ترتیب نموده با پیشنهادات جدید به کمیته اقتصادی مجلس شورا ویا یک کمیته عالی دیگری تقدیم نماید واعضای کمیته اگر از جانب رئیس دولت انتخاب میشود بانیست اعضای کمیته عالی دانش حسابی داشته ومبراه از هرنوع سیستم کهنه محافظه کاری وبه اصطلاح مرزا قلمی وعاری از ساختار قومی وگروهی باشد تا سکتگی در جریان سیستم حسابی وارد نشود

توضیح مفصل درمورد اداره محاسبات دراین چند صفحه گنجایش آنرا ندارد واگر مقامات زی صلاح به این پروژه محاسبوی واقعا علاقه بگیرند البته میتوان با کمک متخصصین امور حسابی افغان وخارجی درتاسیس وچگونگی فعالیت این اداره صحبت نمود. من یقین کامل دارم که در اروپا , امریکاه وسائیر کشور های غربی وطنداران افغان وجود دارند که حاضر خدمت به این پروژه حسابی گردند که این موضوع مر بوط به حکومت انتخابی آینده است که از افغان های با دانش وبآ تجربه که در امور حسابی مدرن تحصيل وتجربه دارندو در امریکاه واروپا بسر میبرند قدردانی نموده وآنها را برای خدمت به وطن دعوت نمایند.